

Ròòmù Fi Ìran náà Múlẹ̀ — Nọmbà Mejo

Àwọn Ìpilẹ̀ Iyanrìn: Ìkòsílẹ̀ Òtítọ̀ Àsọtẹ̀lẹ̀ nínú Adventismu ti Laodicea

Jeff Pippenger

2024-08-18

Nínú àpilẹ̀kọ tí ó kojá a tọka sí àwọn ọ̀rọ̀ wọnyí ti Jésù.

È sọra fún àwọn wòlù èké, tí wón n tọ yín wá ní aṣọ àgùntàn, sùgbón nínú wón wón jẹ ikookò apanirun. Nípa èso wón ni ẹ ó fi mò wón. Sẹ èniyàn a máa kó àjàrà láti inú ègún, tabí ọ̀pọ̀tọ̀ láti inú ọ̀sùsù? Bákan náà ni gbogbo igi rere máa n so èso rere; sùgbón igi búburú máa n so èso búburú. Igi rere kò lè so èso búburú, bẹ̀ ni igi búburú kò lè so èso rere. Gbogbo igi tí kò bá so èso rere ni a máa gé lulẹ̀, a sì máa sọ ọ sínú iná. Nítorí náà, nípa èso wón ni ẹ ó fi mò wón. Kì í ẹ gbogbo ẹni tí ó bá wí fún mi pé, Olúwa, Olúwa, ni yóò wọ ìjọba ọ̀run; bí kò ẹ ẹni tí n ẹ ifẹ̀ Baba mi tí n bẹ ní ọ̀run. Ọ̀pọ̀ yóò wí fún mi ní ọ̀jọ náà pé, Olúwa, Olúwa, ẹ a kò ti sọtẹ̀lẹ̀ ní orúkọ rẹ? àti ní orúkọ rẹ a kò ti lé àwọn ẹ̀mí èsù jáde? àti ní orúkọ rẹ a kò ti ẹ ọ̀pọ̀ iṣẹ̀ iyanu? Nígbà náà ni ẹmi yóò jẹwọ̀ fún wón pé, Ẹmi kò mò yín rí: ẹ kúrò lódò mi, ẹyin tí n sise àilófin. Nítorí náà, ẹnikẹni tí ó bá gbọ ọ̀rọ̀ mi wọnyí, tí ó sì n ẹ wón, ẹmi yóò fi í wé ọ̀lọgbón èniyàn kan, ẹni tí ó kọ ilẹ̀ rẹ sọrí àpáta: ọ̀jọ̀ sí rọ̀, àkúnya omi sí dé, afẹ́fẹ́ sí fẹ́, wón sí lu ilẹ̀ náà; sùgbón kò wó: nítorí a fi ìpilẹ̀ rẹ̀ múlẹ̀ sọrí àpáta. Àti gbogbo ẹni tí ó bá gbọ ọ̀rọ̀ mi wọnyí, tí kò sí ẹ wón, a ó fi í wé aṣiwèrè èniyàn kan, ẹni tí ó kọ ilẹ̀ rẹ̀ sọrí iyanrìn: ọ̀jọ̀ sí rọ̀, àkúnya omi sí dé, afẹ́fẹ́ sí fẹ́, wón sí lu ilẹ̀ náà; ó sì wó: iṣubú rẹ̀ sí pọ̀ gidigidi. *Matteu 7:15–27.*

Ìṣòtẹ̀ ti ọ̀dún 1863 jẹ àmì ìbèrẹ̀ fún Àdífẹ̀nti Ojọ Keje ti Laodicea láti máa kọ ìpilẹ̀ èké sọrí iyanrìn. Iyanrìn dúró fún ilàna Satani ti onírúurú èrò, ní iyàtò sí Àpáta ọ̀títọ̀ pípé. Ọ̀títọ̀ pípé ni a fi ẹlẹ̀rì méjì múlẹ̀, àti àwọn ọ̀títọ̀ tí a sàpẹ̀rẹ̀ wón lóri àwọn àwòrán mímọ̀ méjèjè ti Hábákúkù, tí Àdífẹ̀nti tí n fi sílẹ̀ diẹ̀diẹ̀, ni a ti yọ wón jáde láti inú Bíbẹ̀lì, a sì ti fi Ẹ̀mí Àsọtẹ̀lẹ̀ jẹrìi wón. Àwọn ọ̀títọ̀ wọnyí jẹ pípé.

“Ọ̀tá n wá ọ̀nà láti yí ọ̀kàn àwọn arákùnrin àti arábinrin wa kúrò nínú iṣẹ̀ ìmúrasílẹ̀ àwọn èniyàn kan láti dúró ní àwọn ojọ̀ ikeyin wọnyí. Àwọn èrò àtanilẹ̀kọ̀ọ̀ rẹ̀ ni a pèsè láti mú kí ọ̀kàn èniyàn yà kúrò lódò àwọn ewu àti àwọn ojúṣe wákàtí yìi. Wón ka ìmọ̀lẹ̀ tí Kristi mú láti ọ̀run wá láti fi fún Johanu nítorí àwọn èniyàn Rẹ̀ sí ohun tí kò níye púpọ̀. Wón n kọni pé àwọn iṣẹ̀lẹ̀ tí ó wá níwájú wa gan-an kò ẹ se pàtàkì tó bẹ̀ tí yóò fi yẹ kí a fi àkíyèsí pàtò sí wón. Wón sọ ọ̀títọ̀ tí ó ní ìpilẹ̀ṣẹ̀ ọ̀run di aláilágbára, wón sì n gba irírì ìgbà àtíjọ̀ wón lẹwọ̀ àwọn èniyàn Ọ̀lọrun, ní fífí ìmò èké rọ̀pò rẹ̀ fún wón. ‘Báyí ni Olúwa wí: È dúró ní àwọn ọ̀nà, kí ẹ̀ sí wo, kí ẹ̀ sí béèrè nípa àwọn ọ̀nà àtíjọ̀, níbi tí ọ̀nà rere wá, kí ẹ̀ sí máa rìn nínú rẹ̀.’ [Jeremiah 6:16.]”

“È má jẹ kí ẹnikẹni wá láti ya àwọn ìpilẹ̀ ìgbàgbọ̀ wa kúrò,—àwọn ìpilẹ̀ tí a fi lẹ̀lẹ̀ ní ìbèrẹ̀ iṣẹ̀ wa, nípa ikẹkọ̀ọ̀ Ọ̀rọ̀ náà pẹ̀lú àdúrà àti nípa ifihàn. Lóri àwọn ìpilẹ̀ wọnyí ni a ti n kọ ilẹ̀ fún ohun tí ó ju ọ̀dún áádọ́ta lọ. Àwọn èniyàn lè rọ̀ pé àwọn ti rí ọ̀nà tuntun, pé àwọn lè fi ìpilẹ̀ tí ó lágbára jù ẹ̀yí tí a ti fi lẹ̀lẹ̀ lọ kale; sùgbón ẹ̀yí jẹ ẹ̀tàn nílá. ‘Nítorí kò sí ẹni tí ó lè fi ìpilẹ̀ miiran lẹ̀lẹ̀ ju ẹ̀yí tí a ti fi lẹ̀lẹ̀ lọ.’ [1 Kọ̀rinti 3:11.] Ní àtíjọ̀, ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ti gbiyànjú láti kọ ìgbàgbọ̀ tuntun, láti fi àwọn ilàna tuntun múlẹ̀; sùgbón ìgbà wo ni ilẹ̀ tí wón kọ̀ dúró? Kò pé tí ó fi wó lulẹ̀; nítorí a kò fi í lẹ̀lẹ̀ lóri Àpáta náà.” *Testimonies, volume 8, 296–297.*

Nígba tí Ojò Kọkànlá, oṣù Kẹsàn-án, ọdún 2001 dé, bèẹ̀ nàà ni òjò Èmí Mímọ́ dé.

“Òjò àkẹyìn yóò rọ̀ sórí àwọn èniyàn Ọlórún. Ángẹ̀lì alágbára kan yóò sọkalẹ̀ láti ọrun wá, a ó sì fi ògo rẹ̀ t̀àn imọ̀lẹ̀ ká gbogbo ayé.” Review and Herald, April 21, 1891.

Nígba tí a fi ifowọkan láti ọ̀dọ̀ Ọlórún wó àwọn ilẹ̀ nílá ti Ìlú New York lulẹ̀, òjò ikẹyìn bèrẹ̀ sí í rọ̀ wónrẹ̀. Nígba tí September 11, 2001 dé, a tú àwọn ẹnu-òná ikún-omi àwọn ilàna pòópù sílẹ̀.

“Nínú àkókò yìí tí àìsòdodo ti gbilẹ̀ yọ, àwọn ijọ Pírótésítàntì tí wón ti kò láti gba ‘Báyíí ni Olúwa wí,’ yóò dé ipò àjèjì kan. A ó yí wọn padà sí ti ayé. Nínú iyapa wọn kúrò lódò Ọlórún, wọn yóò wá láti sọ èké àti ipẹ̀yìndà kúrò lódò Ọlórún di òfin orílẹ̀-èdè nàà. Wọn yóò s̄is̄ẹ̀ lórí àwọn alákoóso ilẹ̀ nàà láti ̄se àwọn òfin láti mú à̄se-gíga tí èniyàn ẹ̀s̄ẹ̀ nàà ti pàdánù padà bọ̀ sípò, ẹni tí ó jókòó nínú tẹ̀npilì Ọlórún, tí ó n fi ara rẹ̀ hàn pé òun ni Ọlórún. A ó gba àwọn ilàna Róòmù Kátólikì sí abẹ̀ ààbò ijọba. Ifarahàn òtítọ̀ Bíbélì kò ní tún jẹ̀ ohun tí a ó fara da mọ̀ láti ọ̀dọ̀ àwọn tí kò t̄i sọ òfin Ọlórún di ilàna ìgbésí-ayé wọn.” Review and Herald, December 21, 1897.

Òfin Patriot Act fi ibèrẹ̀ àbò àwọn ilàna Roman Catholic hàn, èyí tí n̄ darí síwájú díèdìè sí òfin ojò Àikú tí ó n̄ bọ̀ láipẹ̀. Ní September 11, 2001, àwọn ẹ̀fúùfú m̄erin tí n̄ s̄apēere Islam ti ègbé keta, bèrẹ̀ sí í fẹ̀.

“Àwọn àngẹ̀lì n̄ di àwọn ẹ̀fúùfú m̄erin mú, tí a fi s̄apēere wọn gégé bí ẹ̀sin ibínú kan tí n̄ wá ọ̀nà láti já bọ̀ kí ó sì sáré kojá lórí ojú gbogbo ilẹ̀ ayé, tí n̄ ru iparun àti ikú ní ọ̀nà rẹ̀.

“Sé àwa yóò máa sùn lórí pátápátá etí ayé àinípèkun nàà gan-an bí? Sé àwa yóò máa sù, kí a sì t̄utù, kí a sì kú? A! ibá ̄se pé a lè ní Èmí àti èémí Ọlórún nínú àwọn ijọ wa, kí a sì mí í sínú àwọn èniyàn Rẹ̀, kí wón lè dúró lórí ẹ̀s̄ẹ̀ wọn, kí wón sì yè. A nílò láti rí i pé ọ̀nà nàà hàn, ẹnu-òná nàà sì rọ̀. S̄ùgb̄on bí a ̄se n̄ gba inú ẹnu-òná rọ̀ nàà kojá, if̄agbòòrò rẹ̀ kò ní ààlà.” Manuscript Releases, volume 20, 217.

Òjò, ẹ̀fúùfú, àti ikún-omi dé ní September 11, 2001, a sì dán ijọ Adventist Ojò Keje ti Laodicea wò gégé bí a ti dán àwọn Jú wò ní igbà iribomi Kristi, àti gégé bí a ti dán àwọn Protestant wò láti August 11, 1840 bèrẹ̀. Láti àkókò nàà títí dé às̄otélẹ̀ ọ̀lọ̀tẹ̀ ti July 18, 2020, ilẹ̀ Adventist Ojò Keje ti Laodicea n̄ s̄ubú lọ síwájú díèdìè, p̄lú idánilójú kan nàà gégé bí a ti kéde tẹ̀npilì àwọn Jú sí ahoro s̄áájú àgbélébùú, àti gégé bí àwọn Protestant ̄se yí padà sí Protestantism ipẹ̀yìndà ní àkókò ibànújé àkókó ti April 19, 1844.

Ìs̄is̄ẹ̀ Laodísíà ti àngẹ̀lì keta sì wọ inú ilàna idánwò ikẹyìn rẹ̀; àti gégé bí ó ti rí p̄lú idánwò tí ó bèrẹ̀ ní September 11, 2001, a pé àwọn wúndíá nàà láti padà sí àwọn ọ̀nà àtijọ̀, èyí tí í ̄se àwọn òtítọ̀ ipilẹ̀, kí í ̄se ti is̄is̄ẹ̀ Míléri ti àngẹ̀lì kìn-in-ní àti keji nikan, s̄ùgb̄on p̄lú àwọn òtítọ̀ ipilẹ̀ ti is̄is̄ẹ̀ àngẹ̀lì keta.

Àmì ikòsílẹ̀ àwọn òtítọ̀ ipilẹ̀ wònyen ní àyíká itanrànmi líle ni iránṣẹ̀ tí Pọ̀òlù kọ sílẹ̀ nínú Ìwé Keji sí àwọn T̄esalóníkà. Iránṣẹ̀ nàà ni a fi “ẹ̀bọ̀ ojoojúmọ̀” s̄apēere nínú ìwé Dáníẹ̀lì, nítorí nínú ẹ̀s̄ẹ̀ Ìwé T̄esalóníkà nàà ni William Miller ti yé e pé “ẹ̀bọ̀ ojoojúmọ̀” nínú ìwé Dáníẹ̀lì dúró fún Róòmù keferi.

Àwọn iwé kan ti wà tí a ti kọ nípa ìtumò “ìgbà gbogbo” nínú iwé Dániẹ̀lì. Ọ̀pọ̀ jùlọ̀ nínú wọn jẹ́ aṣiṣe, bí ó tilẹ̀ jẹ́ pé bí o bá fẹ́ ẹ̀ ẹ̀yèwò iwé kan láti ọ̀wọ̀ onímọ̀-ọ̀rọ̀ ẹ̀sìn Adventist kan tí ó mú un tó, o lè wá, *The Mystery of the Daily*, ti John W. Peters. Èmi kò ní pinnu láti sọ̀rọ̀ nípa apá yẹn ti “ìgbà gbogbo,” nínú àpilẹ̀kọ̀ yìí. Àwọn iwé miiran sì tún wà tí ó bo itàn “ta, kí ni, àti èṣe” nípa bí imọ̀ràn èké nípa “ìgbà gbogbo” ẹ̀ dágba di ipilẹ̀ ní iparí nínú Adventism Ọ̀jọ̀ Keje ti Laodicea.

Ìtumò ọ̀rọ̀ Héberù tí a tùmò sí “ìgbà gbogbo”, àti itàn isọtẹ̀ sí ọ̀títọ̀ ipilẹ̀ ti “ìgbà gbogbo” tí ó bèrẹ̀ ní imúrasilẹ̀ gididi ní ọ̀dún 1901, ni a ti fi hàn léraléra nínú Àwọn Tábilì Hábákúkù àti pẹ̀lú nínú àwọn àpilẹ̀kọ̀ àipẹ̀ yìí lórí iwé Dániẹ̀lì.

Mo pinnu láti pa ifojúsùn “ojoojúmọ̀” mọ̀ nínú àpilẹ̀kọ̀ yìí lórí àwọn àbùdá àsọtẹ̀lẹ̀ tí ó ní ibáṣepọ̀ pẹ̀lú àmì ikòsílẹ̀ Róòmù. Ènikeni tí ó bá fi ọ̀títọ̀ gba àṣe àwọn ikòwé Ellen White, ó kàn nílò láti ka ohun tí ó tẹ̀lẹ̀ yìí kí ó lè mọ̀ ohun tí ìtumò tó tọ̀ sí “ojoojúmọ̀” jẹ́.

“Léyìn nàà mo rí ní ti ‘Ìgbàgbogbo Ọ̀jọ̀,’ pé ọ̀rọ̀ nàà ‘ẹ̀bọ̀’ ni ogbón ènìyàn fi kún un, kò sì jẹ́ ti inú ọ̀rọ̀ nàà; àti pé Olúwa fi imọ̀ tòótọ̀ rẹ̀ hàn fún àwọn tí wọn ké ikilọ̀ wákàti idájọ̀ nàà. Nígbà tí isòkan wà, kí ọ̀dún 1844 tó dé, ó fẹ̀rẹ̀ jẹ́ pé gbogbo wọn ní isòkan lórí imọ̀ tòótọ̀ nípa ‘Ìgbàgbogbo Ọ̀jọ̀,’ sùgbón láti ọ̀dún 1844 wá, nínú idàrúdàpọ̀ nàà, a ti tẹ̀lẹ̀ àwọn iwòye miiran, òkùnkùn àti idàrúdàpọ̀ sì ti tẹ̀lẹ̀ e.” *Review and Herald*, November 1, 1850.

Láti kọ̀ imọ̀ William Miller nípa “ojoojúmọ̀” sílẹ̀ ni láti kọ̀ àṣe àwọn ikòwé Ellen White sílẹ̀ ní àkókò kan nàà, nítorí pé ó rí i “pé Olúwa fi ìtumò tí ó tónà rẹ̀ fún àwọn tí wọn ké ikéde wákàti idájọ̀.” A tún fi hàn án pé àwọn iwòye miiran nípa “ojoojúmọ̀” mú “òkùnkùn àti idàrúdàpọ̀” wá, èyí tí kí í ẹ̀ àbùdá Kristi. Miller mọ̀ “ojoojúmọ̀” gégé bí Romu abọ̀rìṣà nígbà tí ó n kẹ̀kọ̀ 2 Tẹ̀salóníkà.

“Mo ka síwájú, èmi kò sì lè rí àpẹ̀rẹ̀ miiran kankan nínú èyí tí a ti rí i [ojoojúmọ̀ nàà], bí kò ẹ̀ nínú Danieli. Léyìn nàà, èmi [pẹ̀lú iránlọ̀wọ̀ iwé àkọ̀jọ̀ ọ̀rọ̀ itòkasi kan] gba àwọn ọ̀rọ̀ wònyẹn tí wọn dúró ní isopọ̀ pẹ̀lú rẹ̀, ‘mú kúrò;’ yòò mú ojoojúmọ̀ nàà kúrò; ‘láti àkókò tí a ó ti mú ojoojúmọ̀ nàà kúrò,’ àti bèè bèè lọ. Mo tún ka síwájú, mo sì rò pé mi ò ní rí imọ̀lẹ̀ kankan lórí ọ̀rọ̀ nàà; ní ikẹyìn mo dé 2 Tẹ̀salonika 2:7, 8. ‘Nítorí àṣírí iwà búburú ti bèrẹ̀ isẹ̀ rẹ̀ tẹ̀lẹ̀; ẹ̀ni tí ó sì n dí i lọ̀wọ̀ nísinsin yìí yòò máa dí i lọ̀wọ̀, títí yòò fi mú un kúrò ní ọ̀nà, nígbà nàà ni a ó sì sí ẹ̀ni búburú nàà payá,’ àti bèè bèè lọ. Nígbà tí mo sì dé sí ọ̀rọ̀ nàà, ọ̀, bí ọ̀títọ̀ nàà ẹ̀ hàn gbangba tó, tí ó sì kún fún ọ̀go! Níbẹ̀ ni ó wà! Èyí ni ojoojúmọ̀ nàà! Dáadáa, ní bá yí, kí ni Paulu tùmò sí nípa ‘èni tí ó n dí i lọ̀wọ̀ nísinsin yìí,’ tàbí èni tí ó n sẹ̀díwọ̀? Nípa ‘èni ẹ̀ṣe,’ àti ‘èni búburú nàà,’ ni a tùmò sí Ọ̀jọ̀ Pópù. Dáadáa, ní bá yí, kí ni èyí tí n dá Ọ̀jọ̀ Pópù dúró kí a má bàa fi í hàn? Kí nídí, keferi ni; nígbà nàà, ‘ojoojúmọ̀ nàà’ gbọ̀dọ̀ tùmò sí ẹ̀sìn Keferi.” —William Miller, *Second Advent Manual*, ojúewé 66.” *Advent Review and Sabbath Herald*, Oṣù Kini 6, 1853.

Ní iparí, Àdífẹ̀nítisimù ti Laodíkèa fi ọ̀ye tòótọ̀ tí a fi fún Miller àti àwọn tí wọn ké ihinrere wákàti idájọ̀ nàà sílẹ̀, nítorí èrò aṣiṣe ti Pùròtẹ̀sítànti tí ó ti sọtẹ̀ pé “irúbo ojoojúmọ̀” dúró fún isẹ̀ iránsẹ̀ Kristi nínú ibi-mímọ̀ rẹ̀. Ọ̀ye nàà jẹ́ asán lórí ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ipele, sùgbón ju pé ó jẹ́ èké lọ, ó tún n sọ̀ pé àmì Sátàni jẹ́ àmì Kristi.

“Nítorí nàà, bí ó tilẹ̀ jẹ́ pé dragoni nàà, ní ìtumò àkókó, dúró fún Sátàni, síbẹ̀, ní ìtumò keji, ó jẹ́ àmì isàpẹ̀rẹ̀ Róòmù abọ̀rìṣà.” *The Great Controversy*, 439.

Miller dá “iṣẹ̀lẹ̀ ojoojúmọ́” mọ̀ gégé bí Róòmù abòrìṣà, dragoni nàà; sùgbón Adventismu Laodicea gba èrò nàà láti ọ̀wọ̀ Pùròtèsítàntì tí ó ṣubú pé ó dúró fún iṣẹ̀ iránṣẹ̀ Kristi nínú ibi mímọ̀ rẹ̀ tí ọ̀run. Ìkòsílẹ̀ idánimọ̀ Miller ti “iṣẹ̀lẹ̀ ojoojúmọ́” gégé bí Róòmù abòrìṣà dúró fún ikòsílẹ̀ òtítọ̀ kan tí a ṣàpẹ̀rẹ̀ rẹ̀ lórí àwọn àtẹ̀ tí ó jẹ̀ mímọ̀ méjèjì, tí wọn jẹ̀ imúṣẹ̀ Habakkuku orí kejì. Nítorí nàà, ó jẹ̀ ikòsílẹ̀ òtítọ̀ ipilẹ̀ kan, gégé bí ikòsílẹ̀ “àkókò méje” ti Lefitiku m̀r̀indínlògbòn nàà rí.

Láti kọ̀ òtítọ̀ nàà sílẹ̀ pé “ìgbà gbogbo,” dúró fún Róòmù abòrìṣà, ni láti kọ̀ àwọn ipilẹ̀ Ìjọ Adventist àti àṣẹ̀ Ẹ̀mí Àsọtẹ̀lẹ̀ sílẹ̀. Imọ̀ sí ààmì kan ti Sátáni gégé bí ààmì ti Kristi jọra pèlú mímọ̀ iṣẹ̀ Kristi sí iṣẹ̀ Sátáni.

“Nínú kíkọ̀ Kristi sílẹ̀, àwọn Júù ṣe ẹ̀ṣẹ̀ àidáríjì; àti nípa kíkọ̀ ipè àánú nàà sílẹ̀, àwa pèlú lè ṣe àṣiṣe kan nàà. A n bu Ọ̀mọ̀-Aládé iyè ní ẹ̀gàn, a sì n fi í ṣe itijú níwájú sínágògù Sátáni àti níwájú gbogbo àgbáyé ọ̀run, nígbà tí a bá kọ̀ láti fetí sí àwọn onṣẹ̀ tí ó ti yàn, tí a sì yàn dípò bẹ̀ẹ̀ láti fetí sí àwọn aṣojú Sátáni, àwọn tí yóò fa ọ̀kàn ènìyàn kúrò lódò Kristi. Níwọn ìgbà tí ènìyàn bá n ṣe èyí, kò lè rí irètí tàbí idárijì kankan, nígbèyìn-gbèyìn yóò sì pàdànu gbogbo ifẹ̀-ọ̀kàn láti bá Ọ̀lọ̀run làjà.” The Desire of Ages, 324.

Nígbà tí Àdífẹ̀ntìsimu Laodicea kọ̀ imòye ipilẹ̀ nípa “irúbo ojoojúmọ́” àti àwọn ìgbà méje nàà sílẹ̀, wọn kò kọ̀ àṣẹ̀ Ẹ̀mí Àsọtẹ̀lẹ̀ àti àwọn ipilẹ̀ nàà sílẹ̀ nikan, sùgbón wọn tún kọ̀ iṣẹ̀ William Miller sílẹ̀, ẹ̀ni tí àngẹ̀lì Gabriel àti àwọn àngẹ̀lì mìíràn ti darí sí àwọn imòye rẹ̀.

“Ọ̀lọ̀run rán àngẹ̀lì Rẹ̀ láti ṣiṣẹ̀ lórí ọ̀kàn agbẹ̀ kan tí kò tìl gba Bíbẹ̀lì gbọ̀, kí ó lè darí i sí ṣiṣàwárí àwọn àsọtẹ̀lẹ̀. Àwọn àngẹ̀lì Ọ̀lọ̀run máa n bẹ̀ ẹ̀ni àyànfẹ̀ yẹn wò leraléra, láti tọ̀ ọ̀kàn-inú rẹ̀ sóna àti láti ṣi àwọn àsọtẹ̀lẹ̀ tí ó ti jẹ̀ òkùnkùn fún àwọn ènìyàn Ọ̀lọ̀run ní imọ̀ rẹ̀. Ìbèrẹ̀ ẹ̀wọ̀n òtítọ̀ nàà ni a fi fún un, a sì n darí i lọ̀ láti wá ojú-ẹ̀wọ̀n kan léyìn òmíràn, tí tí ó fi wo Ọ̀rọ̀ Ọ̀lọ̀run pèlú iyanu àti ifẹ̀ràn. Ó rí ẹ̀wọ̀n òtítọ̀ pípé níbẹ̀. Ọ̀rọ̀ nàà tí ó ti kà sí ẹ̀ni tí a kò mí sí ní imísí síwájú ojú rẹ̀ ní ẹ̀wà àti ògo rẹ̀. Ó rí i pé apá kan nínú Ìwé Mímọ̀ n ṣàlàyé òmíràn, àti pé nígbà tí ẹ̀ṣẹ̀ kan bá ṣi di mímọ̀ fún ọ̀ye rẹ̀, ó máa n rí nínú apá mìíràn ti Ọ̀rọ̀ nàà ohun tí n ṣàlàyé rẹ̀. Ó wo Ọ̀rọ̀ mímọ̀ Ọ̀lọ̀run pèlú ayọ̀ àti pèlú ọ̀wò, ibèrù, àti ẹ̀rù tó jinlẹ̀ jùlọ̀.” Early Writings, 230.

“Àngẹ̀lì rẹ̀” jẹ̀ ọ̀rọ̀ iṣàpẹ̀júwe tí n tọ̀ka sí àngẹ̀lì Gébúrelì.

“Àwọn ọ̀rọ̀ àngẹ̀lì nàà pé, ‘Ẹ̀mi ni Gébúrelì, ẹ̀ni tí n dúró níwájú Ọ̀lọ̀run,’ fi hàn pé ó ní ipò olá gíga ní àwọn àgbàlá ọ̀run. Nígbà tí ó fi iránṣẹ̀ kan wá sọ̀dò Dániẹ̀lì, ó ní, ‘Kò sí ẹ̀ni tí ó dúró pèlú mi nínú ọ̀ràn wọ̀nyí, bí kò ṣe Míkáẹ̀lì [Kristi] ọ̀mọ̀-aládé yín.’ Dániẹ̀lì 10:21. Nípa Gébúrelì ni Olùgbàlà sọ̀ nínú Ìfihàn, pé, ‘Ó sì rán án, ó sì fi í hàn nípa àngẹ̀lì Rẹ̀ fún iránṣẹ̀ Rẹ̀ Jòhánù.’ Ìfihàn 1:1.” The Desire of Ages, 99.

Idánimọ̀ ààmì Satani gégé bí ààmì Kristi kí í ṣe ibámu pèlú ẹ̀ṣẹ̀ àidáríjì nikan, sùgbón ẹ̀ṣẹ̀ àidáríjì nàà pèlú ní ibáṣepọ̀ pèlú ikòsílẹ̀ àwọn aṣojú tí Kristi rán. “Ìgbà gbogbo” nígbà nàà di ààmì ẹ̀ṣẹ̀ àidáríjì, àti nígbà tí a bá lóye pé “ẹ̀ni àyànfẹ̀ nàà,” William Miller ni a darí sí ọ̀ye tòótọ̀ nípa òtítọ̀ yẹn, tí a sì kọ̀ ọ̀ léyìn nàà, ó bá a mu pátápátá sínú Second Thessalonians, èyí tí í ṣe gbólóhùn Ìwé Mímọ̀ gan-an níbi tí Miller ti ṣe iṣàwárí rẹ̀. Láti kọ̀ òtítọ̀ yẹn, jẹ̀ ẹ̀rì pé ẹ̀ni nàà kò fé òtítọ̀, iṣòtẹ̀ yẹn sì mú iyọ̀kúrò Ẹ̀mí Mímọ̀ wá àti fifi ẹ̀mí àimọ̀ ti Satani lé ẹ̀ni nàà lówọ̀, èyí tí Paulu pé ní itànjẹ̀ agbára.

Gégé bí “àwọn ọlọṣà àwọn ènìyàn rẹ” tí “ń fi iran náà múlẹ́”, “írán ojoojúmọ́” jẹ ààmì Romu abọriṣà. Nínú àyíkà Tēsaloníkà Kejì, Pọ̀lù kòni pé ikòsílẹ̀ ìhìnrere orí kejì jẹ ẹ̀rí pé àwọn tí ń ẹ̀ bẹ̀ kò nífẹ̀ ọ̀títọ́. Nítorí wọn kò nífẹ̀ ọ̀títọ́ tí a Ẹ̀pẹ̀rẹ̀ rẹ̀ nínú orí náà, wọn ń gba ìtanjẹ̀ líle.

Gbogbo àwọn wòlìí ń sọ̀rò nípa àwọn ojọ́ ikẹyìn, àwọn àyọkà imísí tó Ẹ̀ájú nínú àpilẹ̀kọ̀ yìí sì fi hàn pé ìtanújẹ̀ agbára náà ń dé bá àwọn tí kò nífẹ̀ ọ̀títọ́ ní àkókò ìtújáde Èmí Mímọ́. Egbé kan ń gba òróró, egbé kejì sì ń gba ìtanújẹ̀ agbára.

A dà Èmí Mímọ́ já ní àkókò ìtàn náà nígbà tí a ń yọ Èmí Mímọ́ kúrò lódò àwọn tí ń kọ̀ ìbísí ìmọ́ tí a tú sílẹ̀ ní àkókò àwọn àkókò ìdánwò méjì tí àkókò ìdidi láti September 11, 2001 tí tí dé òfin Ojọ́-Ìsinmi tí ń bọ̀ láipẹ̀. Ní títún ọ̀rọ̀ kan tí a tí sọ Ẹ̀ájú:

“Nígbà tí ó ń wo isàlẹ̀ sí àwọn ojọ́ ikẹyìn, agbára aláilópín kan náà ń kéde, nípa àwọn tí ‘wọn kò gba ifẹ̀ ọ̀títọ́, kí a lè gbà wọn là,’ pé, ‘Nítorí èyí ní Olorun yóò rán ìtanjẹ̀ agbára wá sí wọn, kí wọn lè gba irọ̀ gbọ̀: kí a lè dá gbogbo àwọn tí kò gbà ọ̀títọ́ gbọ̀ lẹ̀bí, Ẹ̀gbọ̀n tí inú wọn dùn sí àìṣòdodo.’ Bí wọn ẹ̀ kọ̀ àwọn ẹ̀kọ́ Ọ̀rọ̀ Rẹ̀, Olorun yọ Èmí Rẹ̀ kúrò, ó sì fi wọn sílẹ̀ fún àwọn ìtanjẹ̀ tí wọn fẹ̀ràn.” Early Writings, 46.

Lẹyìn ilà lóri ilà, Dániẹ̀lì kòni pé ní àwọn ojọ́ ikẹyìn, àwọn ọlọṣà tí àwọn ènìyàn rẹ̀, (àmì Róòmù) ni ó ń fi iran náà múlẹ́. A tún Ẹ̀fihàn àwọn ọlọṣà náà gégé bí “ìgbà gbogbo.” Sólómọ̀nì kòni pé ní àwọn ojọ́ ikẹyìn, àwọn tí kò ní iran náà yóò Ẹ̀gbé, èyí tí í ẹ̀ láti wà ní ìhòhò. Láti jẹ́ kí a wà ní ìhòhò ní láti jẹ́ ará Laodíkíà, ará Laodíkíà sì jẹ́ wúndíá aṣiwèrè.

“Ipo ijọ́ tí a Ẹ̀fihàn nípasẹ̀ àwọn wúndíá aṣiwèrè, ni a tún sọ̀rò rẹ̀ gégé bí ipò Laodíkíà.”
Review and Herald, August 19, 1890.

Láti jẹ́ wúndíá aṣiwèrè nígbà tí ìránṣẹ̀ Èkún Àárín Ọ̀rú bá dé ní láti fihàn ohun tí Johanu kọ̀ sínú Ifihàn orí kerindínlógún gégé bí, “ìtìjù ìhòhò rẹ̀.” Ìkilọ̀ Johanu nínú àjàkálẹ̀-iyà kẹfà ní ìbáṣepọ̀ pẹ̀lú ìṣọkan mètẹ̀tẹ̀ta tí dragoni, ẹ̀ranko náà àti wòlìí èké, tí wọn tí wà nínú ìlànà mímú ayé lọ̀ sí Amagẹ̀doni láti ọ̀dún 1989.

Ìhìnrere Paul nínú Tēsaloníkà Kejì kì í ẹ̀ nípa pé Romu keferi nikan ni Dániẹ̀lì Ẹ̀jú fún gégé bí “ìnáwọ̀ ojoojúmọ́,” Ẹ̀gbọ̀n orí náà ń tẹ̀numọ́ ìbáṣepọ̀ Romu keferi pẹ̀lú Romu pọ̀pọ̀. Romu keferi dá ènìyàn ẹ̀ṣẹ̀ dúró (ó ń dí í mú) kí ó má bà a dé sí ìtẹ̀ ayé ní ọ̀dún 538. Nígbà tí a kó Romu keferi kúrò, nígbà náà ni “àṣírí àìṣòdodo,” “ẹ̀ni búburú náà” tí í ẹ̀ pọ̀pọ̀ Romu, fi ara hàn. Nínú orí náà Paul ń tọ̀ka sí ìbáṣepọ̀ àṣọ̀tẹ̀lẹ̀ kan pàtò lááárín Romu keferi àti Romu pọ̀pọ̀. Láti kọ̀ ẹ̀kọ́ orí náà sílẹ̀ ní láti kọ̀ ọ̀títọ́ sílẹ̀ àti láti gba ìtanràn líle.

Kí ẹ̀nikẹ̀ni má ẹ̀ tán yín jẹ́ ní ọ̀nàkọ̀nàkọ̀nà; nítorí ojọ́ náà kì yóò dé, bí kò ẹ̀ pé ìpadàsẹ̀yìn yóò kọ̀kọ̀ dé, kí a sì fi ẹ̀ni ẹ̀ṣẹ̀ náà hàn, ọ̀mọ̀ ìparun náà; ẹ̀ni tí ń tako, tí ó sì ń gbé ara rẹ̀ ga ju gbogbo ohun tí a ń pè ní Olorun, tàbí tí a ń bọ̀wọ̀ fún; bẹ̀ gégé bí Olorun, ó jókòò nínú tẹ̀npìlì Olorun, ó ń fi ara rẹ̀ hàn pé ọ̀n ni Olorun. E kò ha rántí pé, nígbà tí mo ẹ̀ wà lódò yín, mo máa ń sọ̀ nàkan wọ̀nyí fún yín? Ní bá yí ẹ̀ sì mọ̀ ohun tí ń dí í mú, kí a lè fi í hàn ní àkókò tí rẹ̀. Nítorí àṣírí ìwà ẹ̀ṣẹ̀ tí ń Ẹ̀ṣẹ̀ tán ní isinsin yí; ẹ̀ni kan Ẹ̀ṣọ̀ tí ń dí í mú nísinsin yí yóò máa dí í mú, tí tí a ó fi mú un kúrò ní ọ̀nà. Nígbà náà ni a ó fi ẹ̀ni búburú náà hàn, ẹ̀ni tí Olúwa yóò fi Èmí ẹ̀nu rẹ̀ run, tí yóò sì fi ìmọ̀lẹ̀ ifarahàn wíwá rẹ̀ pa run: àní ẹ̀ni náà, ẹ̀ni tí wíwá rẹ̀ ń bá ìṣẹ̀

Satani lo pèlú gbogbo agbára àti ààmì àti iṣẹ́ iyanu èké, àti pèlú gbogbo itanjẹ àìṣòdodo nínú àwọn tí n sègbé; nítorí wọn kò gba ifẹ́ òtító, kí a lè gbà wọn là. Nítorí èyí ni Olorun yòò rán iṣinà agbára sí wọn, kí wọn lè gba èké gbọ́: kí a lè dá gbogbo àwọn tí kò gba òtító gbọ́ lẹ́bi, sùgbón tí wọn ní inú dídùn sí àìṣòdodo. 2 Teshalóníkà 2:3–12.

Kí ni ó fi jẹ pé a “dá àwọn èniyàn ojó-ikeyin wònyí lẹ́bi”? Kí ni ó fi jẹ pé a rán “itànjẹ líle” sí wọn? Kí ni ó fi jẹ pé wọn “sègbé,” tí wọn sì tipa bèẹ́ fi itijú ihòhò wọn hàn? Ìpínrò náà sọ pé ó jẹ nítorí pé wọn kò nífẹ́ òtító, àti pé òtító tí a gbé kalẹ́ nínú orí náà fihàn pé Romu aláìmò-òrìṣà, ijoba kerin nínú àṣotẹlẹ́ Bíbélì, yòò dí Romu pòòpù, ijoba karùn-ún nínú àṣotẹlẹ́ Bíbélì, lówó láti gòkè sí itẹ́ títí a ó fi mú ibòrìṣà kúrò.

Ìbáṣepọ́ tó wà láárín Róòmù keferi àti Róòmù pòòpù tí a tọka sí nínú orí náà ni Jòhánù pèlú tọka sí nípa ibáṣepọ́ ijọ Pérgámù àti ijọ Tiatira. Pérgámù bá Róòmù keferi mu, Tiatira sì ni Róòmù pòòpù. Pòòlù àti Jòhánù jẹ ẹlẹ́rìí méjì nípa ibáṣepọ́ àwọn agbára méjèèjì náà, gégé bí iwé Dániẹ̀lì náà ṣe jẹ bèẹ́.

Nínú iwé Dániẹ̀lì, a ti máa n fi ibáṣepọ́ Romu abòrìṣà pèlú Romu papal hàn leraléra. Nínú Dániẹ̀lì orí kejì, a fi hàn án gégé bí àdàpọ́ irin pèlú amò tí ó ní erè. Nínú Dániẹ̀lì orí keje, mejeeji Romu abòrìṣà àti Romu papal ni wọn jẹ àwọn ijoba “alàirígbeyà,” àti bí ó tilẹ́ jẹ pé Dániẹ̀lì orí kejì n ṣàfihàn agbára méjèèjì náà gégé bí àdàpọ́, orí keje n fi hàn pé agbára papal n jade láti inú ijoba iwo mewaá ti Romu abòrìṣà. Nínú Dániẹ̀lì orí kejo, iwo kékeré tí ó wà nínú esè kesàn-án sí kejilá ni Romu nínú ipele rẹ́ méjèèjì. Esè kesàn-án àti kòkànlá ni iwo kékeré náà nínú àkókò akọ, nípa bèẹ́ tí ó fi n dá Romu abòrìṣà mò; esè kewaá àti kejilá sì ni iwo kékeré náà nínú àkókò abo, nípa bèẹ́ tí ó fi n dá Romu papal mò.

Nínú Dániẹ̀lì orí kejo, esè ketàlá, a ṣàfihàn Róòmù abòrìṣà àti Róòmù pàápàá gégé bí agbára méjì tí n mú isodahoro wá. Róòmù abòrìṣà ni agbára “ìgbà gbogbo” tí n mú isodahoro wá, Róòmù pàápàá sì ni agbára irèkojá tí n mú isodahoro wá. Nínú orí kòkànlá, esè kòkànlélógbòn, agbára “ìgbà gbogbo” tí n mú isodahoro wá ti Róòmù abòrìṣà gbé agbára ohun iríra tí n mú isodahoro wá kalẹ́, èyí tí í ṣe agbára pàápàá. Nínú orí kejilá, esè kòkànlá, a yọ agbára “ìgbà gbogbo” tí n mú isodahoro wá ti Róòmù abòrìṣà kúrò kí a lè fi múlẹ́ agbára ohun iríra tí n mú isodahoro wá ti ipò pàápàá.

Ìbáṣepọ́ àwọn agbára aṣalẹ́ méjèèjì ti Róòmù jẹ kókó-orò pàtàkì nínú àwọn iwé Dániẹ̀lì àti Ìṣípáyá, àti ibáṣepọ́ náà ni Pòòlù tọka sí gégé bí òtító tí a gbòdò fẹ̀ràn bí èniyàn bá fẹ́ yera fún itanjẹ alágbára tí a n mú jade nípa gbígbà irògbòn gbọ́. Olorun kí í ṣe àtúnwí lásán, àti pé gbogbo àfihàn ibáṣepọ́ Róòmù abòrìṣà pèlú Róòmù ti pòòpù n mú ẹ̀rì àkànṣe tirẹ́ wá lóri ọ̀ràn náà; sùgbón láti kọ ààmì Róòmù ní àwọn ojó ikeyin, ni láti kọ ojò àipé, kí a sì gba itanjẹ alágbára dípò rẹ́. Ó tùmò sí láti jẹ ẹ̀ni tí a ó fi dá mò títí láé gégé bí Laodíṣià aláihòhò.

Àwọn akòwé-itàn Adventist ti Laodicea, bí ó tilẹ́ jẹ pé wọn kò fi ibòwò mímò hàn sí ipa àti iṣẹ́ William Miller, síbẹ́ wọn mò pé imoye rẹ́ nípa ibáṣepọ́ Romu keferi àti Romu pàápàá ni ilàna àṣotẹlẹ́ tí ó fi kọ “gbogbo” àwọn ilò àṣotẹlẹ́ rẹ́ lé. Gabriẹ̀lì àti àwọn ángẹ̀lì yòókù ni wọn darí Miller láti lóye ibáṣepọ́ Romu keferi àti Romu pàápàá, sùgbón nínú itàn rẹ́, kò rí Romu gégé bí ẹ̀dá męta tí ó ní dragoni, ẹranko náà, àti wòlì èké.

Ní àkókò rẹ, Orílẹ̀-Èdè Amẹ́ríkà kò tii bèrẹ̀ ipa rẹ̀ gégé bí wòlìlì èké, nítorí àwọn Pùròtẹ́sítàntì tí Orílẹ̀-Èdè Amẹ́ríkà kò di àwọn ọmọ́bínrín Róòmù títí di ọdún 1844, àti pé iṣẹ́ ipilẹ̀ Miller tí wà lórí àtẹ̀ játí 1843 tí a ṣe jáde ní oṣù Karùn-ún, ọdún 1842.

Ní ọdún 1989 ni a ṣí èdìdì kúrò lórí eṣẹ̀ mẹ́fà ikeyìn tí Dániẹ̀lì orí kọ̀kànlá, àti pé onṣẹ́ fún àkókò nàà mò pé agbára mẹ́ta wà tí àwọn iṣẹ́ àṣotẹ̀lẹ̀ wọn n lọ kojá nípasẹ̀ eṣẹ̀ ogójì sí eṣẹ̀ márùndínláàádọ́ta tí orí kọ̀kànlá. Oba guúsù nínú eṣẹ̀ ogójì ni agbára ejò nàà; oba àríwá sì ni agbára páápà, ẹ̀ni tí a tí fí ogbé ikú rẹ̀ lé e lórí ní ibèrẹ̀ eṣẹ̀ nàà ní ọdún 1798, ní ọwọ́ agbára ejò tí Faranse Napoléon. Nínú eṣẹ̀ nàà, agbára páápà bèrẹ̀ iṣẹ́ iwòsàn ogbé ikú rẹ̀. Ní ọdún 1989, oba àríwá gbẹ́san sí agbára ejò tí Soviet Union, ẹ̀ni tí ó tí di oba guúsù nígbà nàà. Nígbà tí ẹ̀ranko Kátólíkì gbẹ́san sí Soviet Union, ó wá pẹ̀lú ọmọ-ogun aṣojú tí Orílẹ̀-Èdè Amẹ́ríkà, wòlìlì èké tí Ìfihàn orí kẹ̀rindínlógún. Oba ejò tí guúsù, oba ẹ̀ranko tí àríwá, àti wòlìlì èké tí àwọn kẹ̀kẹ̀-ogun, àwọn akonì eṣin, àti àwọn ọkọ́ ojú omi ni a fí hàn gbogbo wọn nínú eṣẹ̀ ogójì, ilà àṣotẹ̀lẹ̀ nàà sì parí ní eṣẹ̀ márùndínláàádọ́ta, nígbà tí agbára páápà “dé ọ̀pìn rẹ̀, láìsì ẹ̀ni tí yóò ràn án lówó.”

Amágedoni, nínú Ìfihàn orí kẹ̀rindínlógún, jẹ́ agbègbè ilẹ̀-àyé àmì-iṣàpẹ̀rẹ̀ kan tí ó n tọ́ka sí iṣòtẹ̀ èdá èniyàn tí ó ṣáájú ipadàbò Kristi. Amágedoni jẹ́ àmì-iṣàpẹ̀rẹ̀; ọ̀rọ́ nàà ni a ṣe láti inú ọ̀rọ́ méjì, “Har” tí ó tùmọ̀ sí òkè, àti “Megiddo,” tí í ṣe àfonífojì Jésiréélì. Ọ̀títọ́ nàà pé Jòhànù so òkè pọ̀ mọ́ Megiddo, nígbà tí Megiddo jẹ́ àfonífojì, n jẹ́ kí akẹ̀kọ̀ọ́ àṣotẹ̀lẹ̀ mò pé Amágedoni jẹ́ àmì-iṣàpẹ̀rẹ̀ kan, tí ó ní itọ́kasí ilẹ̀-àyé, nítorí kò sí òkè kankan nínú àfonífojì Jésiréélì.

Àfonífojì Jésiréélì wà láàrín àwọn òkun mẹ́ta (Òkun Mẹ́ditaréníàni, Òkun Gálílì, àti Òkun Òkú) àti Jerúsálẹ̀mù. Ó wà ní ààrín gbùngbùn ní apá àríwá Ísírẹ̀lì, níbi tí àwọn omi nílá mẹ́ta wònyí àti Jerúsálẹ̀mù wà yí i ká ní onírúurú itọ́sọ̀nà. Eṣẹ̀ kẹ̀kẹ̀dógójì nínú Dániẹ̀lì mọ̀kànlá ni ibikan tí oba àríwá fí dé ọ̀pìn rẹ̀ láìsì ẹ̀ni tí yóò ràn án lówó, eṣẹ̀ nàà sì n tọ́ka sí ọ̀pìn agbègbè rẹ̀ gégé bí ó tí wà láàrín àwọn òkun àti òkè mímọ́ ológo tí Jerúsálẹ̀mù. Eṣẹ̀ ogójì nínú Dániẹ̀lì mọ̀kànlá ṣàfihàn agbára mẹ́ta tí wọn jẹ́ kókó-ọ̀rọ́ imúláradá ogbé ikú agbára pọ̀pọ̀ àti ọ̀pìn rẹ̀ pátápátá.

Gbolohun àkókó nínú àwọn eṣẹ̀ nàà n tọ́ka sí àkókò ọ̀pìn ní ọdún 1798, nígbà tí ipò pọ̀pọ̀ gba ogbé ikú rẹ̀, àti eṣẹ̀ kẹ̀rindínlógójì n tọ́ka sí ogbé ikú rẹ̀ tí ó pé títí láé. Itàn àṣotẹ̀lẹ̀ tó wà láàrín ikú àkókó àti ikeyìn agbára pọ̀pọ̀ n fí iṣòtẹ̀ ọmọ́ èniyàn hàn bí wọn ṣe n mú ijùba agbára pọ̀pọ̀ padà bọ̀ sípò gíga rẹ̀, nígbà tí a mú ogbé ikú rẹ̀ láradá ṣáájú iparun pátápátá agbára pọ̀pọ̀. Àwọn eṣẹ̀ mẹ́fà nàà ru ààmì ọ̀títọ́, nítorí ibèrẹ̀ àti ọ̀pìn jẹ́ ikú agbára pọ̀pọ̀ méjèjì, àti àwọn eṣẹ̀ ààrín jẹ́ iṣòtẹ̀ ọmọ́ èniyàn bí a ṣe mú ogbé ikú àkókó nàà láradá.

A fí imọ̀lára láti ọ̀dọ́ àwọn àngẹ̀lì ọ̀run fún Miller nípa ibàṣepọ́ Romu kẹ̀fẹ̀rì àti Romu pọ̀pọ̀. Kókó tí ó ṣí ọ̀ye Miller sí àwòrán àṣotẹ̀lẹ̀ nàà, èyí tí ó lò fún gbogbo àwọn ilò àṣotẹ̀lẹ̀ rẹ̀, ni “ojoojúmọ́” nínú Second Thessalonians. “Ojoojúmọ́” nínú orí nàà ni Romu kẹ̀fẹ̀rì, èyí sì ni ohun tí ó fí iran nàà múlẹ̀ tí William Miller yá sí ọ̀ye, nítorí Romu ni, àwọn ọ̀lọ̀ṣà àwọn èniyàn rẹ̀ nínú eṣẹ̀ kẹ̀rindínlá tí orí kọ̀kànlá, tí ó n fí iran nàà múlẹ̀.

Ojísẹ́ tí a gbé dide láti lóye ipòsì imò ní ọdún 1989 wá lóye iṣẹ́dá onípín mẹ́ta tí Róòmù. Miller ni ojísẹ́ angẹ̀lì kìn-ín-ní àti kejì, ó sì lóye àfihàn àkókó àti èkejì tí Róòmù láti fí mú iran tí ó gbé kalẹ̀ fún ayé dúró. Ojísẹ́ angẹ̀lì kẹ́ta wá lóye gbogbo àfihàn mètẹ̀tẹ̀ta tí Róòmù kí ó lè fí mú iran tí a fí fún un láti kéde fún ayé dúró.

Ìfarahàn àkókó ti Róòmù ni Róòmù aláìsìn. Láti inú Róòmù aláìsìn ni Róòmù pòòpù ti jáde, èyí tí í ṣe ifarahàn kejì. Láti inú àwọn ifarahàn méjèjè àkókó ni Róòmù òde-òní ti jáde, iṣòkan méta ti ejò nílá, ẹranko náà, àti wòlfi èké.

A ó máa bá ilà ijìyàn nípa “ìràbọ ojoojúmọ́” nínú itàn Advent lọ nínú àpilẹkọ tó kàn.

“Èni tí n rí ohun tí ó wà lábẹ́ ojú òde, tí ó sì n ka ọkàn gbogbo èniyàn, sọ nípa àwọn tí wọn ti ní imọlẹ́ nílá pé: ‘Wọn kò ní ibànújẹ tàbí iyàlẹnu nítorí ipò iwà àti ipò èmí wọn.’ Bẹ̀ẹ̀ ni, wọn ti yan ọ̀nà ara wọn, ọkàn wọn sì n yò nínú àwọn ohun iríra wọn. Èmi pẹ̀lú yòò yan itànje wọn, èmi yòò sì mú àwọn ohun tí wọn bẹ̀rù wá sórí wọn; nítorí pé nígbà tí mo pè, kò sí èni tí ó dáhùn; nígbà tí mo sòrò, wọn kò gbọ́: ṣùgbón wọn ṣe búburú níwájú ojú Mì, wọn sì yan ohun tí inú Mì kò dùn sí.’ ‘Ọlórùn yòò rán itànje alágbára sí wọn, kí wọn lè gba irọ́ gbọ́,’ nítorí pé wọn kò gba ifẹ́ òtítọ́, kí a lè gbà wọn là,’ ‘ṣùgbón wọn ní ayọ́ nínú àìṣòdodo.’ Isaiah 66:3, 4; 2 Thessalonians 2:11, 10, 12.

“Olùkòni ti ọrun bèrè pé: ‘Itanjí wo ni ó lè lágbára jù láti tan ọkàn jẹ́ bí kò ṣe iṣefara-hàn pé ẹ́ n kólé lóri ipilẹ́ tó tọ́ àti pé Ọlórùn n gba iṣe yín, nígbà tí ní tòótọ́ èyin n ṣe ọ̀pọ́ ohun gégé bí ilàna ayé, tí ẹ́ sì n ṣe sí Jèhófà? Ọ, ẹ̀tàn nílá ni, itanjí amúnikún-fáyà ni, tí n gba ọkàn èniyàn nígbà tí àwọn tí ó ti mọ́ òtítọ́ rí, bá ṣiṣe àṣiṣe pé irú iwà-bí-Ọlórùn ni èmí àti agbára rẹ; nígbà tí wọn ro pé àwọn ọlórò ni, tí wọn sì ti pọ́ sí i ní ohun-iní, tí wọn kò sì nílò nńkan kan, nígbà tí ní tòótọ́ wọn nílò ohun gbogbo.’”

“Ọlórùn kò yí padà sí àwọn iránṣẹ́ Rẹ́ olóòótọ́ tí n pa aṣọ́ wọn mó láini àbàwọn. Ṣùgbón ọ̀pọ́ èniyàn n kẹ́ pe, ‘Alááfíà àti ààbò,’ nígbà tí iparun ojiji n bọ́ wá sórí wọn. Bí kò bá sí irònúpìwàdà pípé, bí kò bá sí jẹ́ pé àwọn èniyàn rẹ́ ara wọn sílẹ́ ní ọkàn wọn nípa ijéwọ́, tí wọn sì gba òtítọ́ gégé bí ó ti wà nínú Jèsù, wọn kì yòò wọ́ ọrun láé. Nígbà tí iwènumọ́ bá ṣelẹ́ lááárín wa, a kì yòò tún sinmi ní itùnù, ní fífẹ̀nu ko ara wa pé a jẹ́ ọlórò, pé a ti ní ikúnwọ́sílẹ́ ní ohun iní, tí a kò sì nílò nńkan kan.”

“Ta ni ó lè sọ ní òtítọ́ pé: ‘Wúra wa ni a ti dán nínú iná; aṣọ́ wa kò ní àbàwọn láti ọ̀dọ́ ayé?’ Mo rí Olùkọ́ wa tí ó n tọ́ka sí àwọn aṣọ́ ohun tí a n pè ní òdodo. Nígbà tí Ó bọ́ wọn kúrò, Ó fi idòtí tí ó wà lábẹ́ wọn hàn gbangba. Lẹ́yin náà Ó sọ fún mi pé: ‘Ṣé o kò lè rí bí wọn ti fi àgàbàgebè bo idòtí wọn àti ibàjẹ́ iwà wọn mọ́lẹ́? ‘Báwo ni ilú olóòótọ́ ṣe di àgbèrè!’ Ilé Baba mi ni a sọ di ilé oja, ibi tí iwàláàyè àti ògo Ọlórùn ti kúrò! Nítorí èyí ni àìlera fi wà, agbára sí ṣaláísí.’”
Testimonies, volume 8, 249, 250.